

37
28

26-3-70

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Διαβέβητος 1969 - Φεβρουάριος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) *Βασιλική Ἀνώχεια*
(παλαιότερον ὄνομα : .....), Ἑπαρχίας *Κανονερίου*,
Νομοῦ *Ηρακλείου* .. *Κρήτης* .....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Εμμανουήλ Αἰ. ξαύτης Γεωργίου* ἐπάγγελμα *διδάκταλος* ..
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Ἀγίων Δέων* ..
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον .. *55* .....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Γεωργίου Μετοχιανίδου* .....

ἡλικία .. *71* .....

γραμματικαὶ γνώσεις *ἀπὸ φοιτῶν δημοτ. σχολείου* .....

τόπος καταγωγῆς *Βασιλική Ἀνώχεια Κανονερίου* .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων ; *Αἱ εἰσαγαγέαι πείναι π. περιοχαὶ διὰ σποράν, αἱ ὀρευναὶ διὰ βοσκῆς ποιμνίων.* .....
- Ἐπὶ τῇ περιοχῇ αὗται χωρίζονται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα ; *ὅχι χωρίζονται.* .....
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. *ὅχι χωριστοὶ καὶ εἰς γαιοκτήμονας (Τούρκους) καὶ εἰς μονὰς.* .....
- 3) Ὁ πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του ; *μερικοὶ τῶν διατηροῦνται, ἄλλοι τῶν διόκων μετὰ τὸν γάμον. ἄλλοι τῶν τέκνων τῶν.* .....

- β'. 1) Οί κάτοικοι άσχολοῦνται μόνον εἰς τήν γεωργίαν ἤ μόνον εἰς τήν κτηνοτροφίαν ; ἤ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τήν γεωργίαν καί τήν κτηνοτροφίαν ; *Ασχολοῦνται. Εἰς ἀμφότερα. ὁλοῦ- τερον δὲ εἰς τήν κτηνοτροφίαν.*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; Ἀπογοινοῦνται.....

- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων· ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους· ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογενεῖάν των ; *Ἐργάζονται οἱ χωρικοὶ ὡς ἐργάζεται ὡς ἄτομα. εἰς τὴν προμεθεῖαν· ἢ εἰς εἶδος.*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημα-
κατόροι κλπ.). ἔργατοι, τραπεζοῖς, πενταπόροισι
πονεῖς τῇ παλαιᾷ κατωρικῇ τάλιν......

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα;) Ἐν ἀμοιβῇ

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργαταί· ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν πρυγιγτόν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον; ἡμερομισθίον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος; *ἐκρηκίμο-
σσιαῦντο δι' ἐργαταίαν ἐποχικῶς ἕως καὶ χ. κρημαὶ ἄνδρες καὶ γ-
υναῖκες καὶ ἐλάμβανον ἡμ. ἐρομίσθον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος.*

5) Ἐχρησιμοποιούντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι; Ἐάν ναι, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο; ..Ναι.. Πράγματον ἐκ τῶ χωρίου ἑ. π. ἐγγύς περιοχῶν.....

6) α) Οί νέοι και αί νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπὶ γαίαν δι' ἀνέυρεσιν
ἐργασίας ; .. οἱ ἑσπερίαν Μαλ. εὐχ. τὸν ἥραμα εἶον ..
(ἀδελφὸν τρυφ. τῶν) ..

β) Ἐπιγίαιναν ἐποχικῶς: ὡς ἐργάται. Ναί... ἢ ὡς τεχνῖται
κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρα-
ματευτάδες (ἔμποροι) κλπ. ; .....

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλάμιας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ....

*Ἐξισαίνοντο με ζωϊκὴν κόπρον τῶν κτηνοπόδων
καὶ φυτικὴν.....*

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... *τὸ 1927* .....

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... *τὸ σιδηροῦν ἄροτρον τὸ 1925
γεωργικαὶ μηχαναὶ — τὸ 1947* .....

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ... *τὸ μονόφτερο εἰς τὰ ἀδινὰ χωράφια.
Ἐργαζόμενος ἐν Βόλῳ Θεσσαλίας. Ἡ προμήθεια δὲ αὐ-
τοῦ ἀπὸ τοῦ ἐμπορίου.* .....

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον μετὰ τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1. *χερσὶνα* ... 4. *τοῖμα ἡ ἐλαττω* ... 7. *βιδιὰ* ... 10. ....
2. *καρὰμυ* ... 5. *καρκαίνι* ... 8. —
3. *ἑνὶ* ... 6. *βιδιὰ* ... 9. *(ὡς ἐν τῇ φωτογραφίᾳ)*

- 2) Τρακτὲρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ... *Ἀπὸ τοῦ 1947* .....
- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

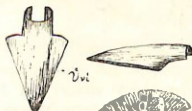

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

Ἡ το μιᾶς μορφῆς.....

.....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; Ἡ το μιᾶς μορφῆς.....

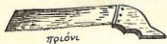
.....

6) Ἡ το (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; Ἡ το ξύλου.....

- 7) Ἔργαλειά διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

Σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ξυλοφάι.....

πριόνι

ἀρίδα

ρινι ἢ ξυλοφάι (ἀρνάρι)

8) α) Διὰ τὸν ἄροτρον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *ἔχρησιμεῖοντο βόες, ἡμίονοι...*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; ... *Βόες δύο, ἡμίονοι ἓνα. ἢ δύο...*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα με δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *Ἀναγκαῖος μόνον διὰ τὰ δύο βόδια...*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύγες, πιζεύλια κλπ.). *Ἡ μορφή τοῦ παλαιότερου ἦναι ἡ ἰδίᾳ μέρους σημερινοῦ. Παραδέρτομαι (σάγμα, πῶς τὰ διάφορα τῶν διαφόρων μέρων καὶ ἐξαρτημάτων αὐτοῦ) φωτογραφίαν...*

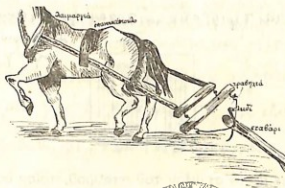
10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. ... *εἰς τὸν τόπον σας...*

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *Λοῦρα, λοῦρα... (εἰς τὸν τόπον σας) καὶ εἰς τὸν τόπον σας...*

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; ...

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; ...

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την οποίαν φέρει το άλλογον ή άλλο ζώον δια να προσδεθῇ
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον. *Απασχίζετε αὐτὸν ἀπὸ τὸν πλάτανον, ἀπὸ
ἀπὸ τὰς πέτρων, ἢ ἀπὸ τῶν ἄλκων (τραβηγῶν), τὸ ἔκαστον αὐτοῦ, ἕνα ξύλον
ἢ δύο, καὶ δύο ἄγκυρας καὶ δύο μέρων μὲν θηρία, μετὰ αὐτοῦ
αὐτὸν δεῖται τὸ ἄροτρον.*

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποιος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερα); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναίκα; 3) ὑπηρετής. Σημειώσατε ποία ἡ συνθήκη εἰς τὸν τόπον σας. *Ἀνδρ. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 8*

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) *ὑποδείγματα ὁμογενεῶς πρὸς πα-*

[illegible]

2) Πώς γίνεται το λείψιμον εις το σιδηρούν άρτρον.....
 Το λείψιμον εις το σιδηρούν άρτρον γίνεται παρα' των αλφών εις
 αὐτὸν χρόνον.....

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανον· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
Μ.ε. σχοινὶ καὶ ὀπίσθιον. τῶ. ἄκρα. ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων. (Γεωργ.).

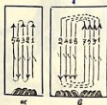
- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακὰς (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

οχι

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Ὁργώνεται περιφερειακῶς παλαιότερον καὶ σήμερον ὡς εἰς τοῦτο (β).

μετ' ὧν μὲν ἔτερον εἶδος οὐ
ἀρσενον.

Σημειώσατε μετ' ὃ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ στροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λαοὺς (δηλ. σπορὰς ἢ σποριὰς, ντάμιες, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.); Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τῶν ἀροτρῶν ἐγίνετο καὶ γίνεται... εἰς... εἰς...

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λαορὶς (ἢ σποριὰ); μετ' αὐλακίαν; ... κ.λ.π.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μετ' ἀροτρίαν, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον; ... εἰς... εἰς...

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετ' ὀνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. Ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων ἐγίνετο καὶ γίνεται καθέτως...

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. *ἐν καὶ ὀργώματα (σποράς) .δημητριακῶν, γυν-
χανιδῶν καὶ κηπουρικῶν.....*

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά: π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *ἐγίνοντο καὶ γίνονται δύο καὶ τὰ ἑνὸς. Ὑπὸ ἑνὸς καὶ τὸ πρῶτον λέγεται καλλουργία καὶ γίνονται πρὸ τῆς σποράς, πρὸ δευτέρου κατὰ τὴν σποράν καὶ λέγεται διβόλισμα.....*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπατήσατε ὁμοίως, ὡς ἄνωτέρω)

2. καὶ 3. ὀργώματα: καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα καὶ τὰ ἑνὸς κατὰ τὸν καιρὸν.....

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ σπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰνάπανσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

Ἐν ἑνὶ.....

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *δύο καὶ τρεῖς κατὰ τὸν καιρὸν καὶ τὸν καιρὸν.....*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ **δισάκι** εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *ὁ μόνος, τὸ ἀξάρι καὶ ἄλλοι.....*

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδόρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῇ σιδηρᾷ ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; *καθαρίζονται μέν.*

ἔργον γὰρ σιδηρᾷ ράβδον ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἄκρον τοῦ βουκέντρον, ἐν ἰσορ. καὶ μέν. τῷ ἐσοδῷ τοῦ χερσ. α. (τὸ εἰδυροῦ ἄκρον ἐνομαζομένη καλεοῦν α.δ.)

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργανον ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ... *τὴν ἐκασ. μέν. ἐβάρνισμα (σβάρνισμα)*

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) *Ἡ ἐκκαρπία, διὰ τὸ ἀγχορρεῖν ἐδάφος, ὁ μακρὸς ἀπὸ τὸν ὀφθαλμοῦ, τὸ σκαφίδι διὰ τὸ μαζαμὸν, τὰ μακρὰ διὰ τὸν ὑπὸν, ὁ βαρυνὸς διὰ τὸν ἐλκον.*

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

Διὰ ἔχθρ. βοκιδόν.

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

Διὰ τὸν ὀσπρίων μαζαμὸν καὶ τὸν ὀσπρίων μαζαμὸν. ὁ σπινθὴρ καὶ τὸ σπινθὴρ καὶ τὸ σπινθὴρ.

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

Ἐκκαρπία καὶ τὸ σκαφίδι καὶ τὸ σκαφίδι.

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως.

Ἐκκαρπία καὶ τὸ σκαφίδι καὶ τὸ σκαφίδι.

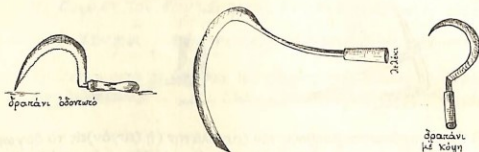
Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .. *Μὲ τὸ δρεπάνι.*

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. *Δὲν ὑπάρχουν ἄλλα εἶδη.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ..... ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) *μὲ δρέπανα...*

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν) *Ἡ λεπίς ἦτο ὁμαλὴ. (ὡς εἶναι φωτογραφία.)*
- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; *Ἡ χειρολαβὴ τοῦ ἐλίου κατεσκευασμένη ἀπὸ ξύλου.*

- 5) Ποιος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπά-
νια κ.ἄ.) .. *Τὰ παλαιὰ ἔφην. ὁ. σιδηροεργ. (Χαρυῖς)*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. .... *Καλοῦνται δαγμαχιές* .....

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; *Ἄνδρες καὶ γυναῖκες
ραχναῖτες. Ὑπῆρχον θερισταί αἱ ὁδοὶ αἱ ἤρχονται...
αὐτὰ τὰ ὅρνευα μέχρι τῆς ἐπαρχίας Μυροσολάμων...
Ρεδέρμης* .....

2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι· με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποῖα ἦτο ἡ αἰμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας οἰκονομολογίαν) ? *Ἡμεῖς δὲ μετὰ μερομίσθιον
εἰς χρῆμα. Ἦτο δὲ μετὰ παρ. οὐκ ἐν γαρμῶν* .....

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; *Αἱ γυναῖκες ἔφε-
ρον ἐν γὰρ χεῖρας κατὰ πρὸς ἀριστερὰν χεῖρα* .....

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; . *οὐδὲν*
μία προσοχή ἐδίδετο ἢ δίδεται .....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. *Ναι* .....
- π. ὠδὸν. ἐδιδείξαμε, βαίει. καὶ. βαίει. ...*
καὶ. καὶ. ἐφοδεύσαμε. ἐξω. κακὲ. καὶ. ὅ. >>.

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μετὰ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον. *—* .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

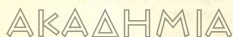
δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; . *τὸ δεμάτιασμα ἐγένετο*
ν.ε.ο. ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν τὴν αὐτὴν ἡμέραν .....

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δεματίασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

ὁ δὲ ἀποστόλος ἐξέδινον καὶ δίδονον τὰς ἀγγελίας
 ἐκ τῆς δόξης καὶ τῆς κλεψιδόξης τῶν βλαβερῶν ἐκείνων·
 ὁ δὲ δίδοντο καὶ δεικνύοντες ἀπὸ τῆς ἐκείνων πρὸς
 ἐκείνους, ἐκείνους, βαυράς ἢ καὶ ἀπὸ τῶν ἰδίων
 τοῦ οὐρανοῦ κατὰ τὸ δόγμα τῶν δεικνύοντων δίδοντες
 ἐκείνοις τὸ ἐκείνων·
 ἀποδοχὰς τῶν ἐκείνων 4, 5, 6.

ΑΘΗΝΑΝ

- 3) Τα δερμάτια μετά τὸ δέσιμον ἀφίηνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνε-
κεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ; Πόσα
δερμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο; *Τὰ δερμάτια
παλαιὰ ἔφταν εἰς κεκμηνηνὰς θέσας ἀγρῶν. Ἐνθα συνε-
κεντρώνοντο. Ἐν μέσσοις καὶ περιώτοις ἀγρῶν.
Ἐν ἀμφοτέρω, ὡς περὶ πᾶν μέρος δερμάτων. καὶ ποδοποιεῖται
ὡς ἐν ἐκχυματίῳ. Δημιῶν εἰς.....*

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον
 σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς. *Ἡ σπορά γίνεται
δύο φορές. 1) Κατὰ τὸν φθινόπωρον. 2) Κατὰ τὸν
ἔαρος μήνα.*.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τοῦ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν. *Ἡ ἐξαγωγή γίνεται καὶ γίνεται μετὰ
ἄροτρον καὶ βισανίαν μὲ βιασμένην. Αὐτοεργάζεται αὐτὴ
αὐτὴ τὸ βισανίαν μέρες καὶ τὸ ἄροτρον. Αὐτὴ τὸ ἄροτρον δίνει δὴ τὸ ἐκ-
γυμνο καὶ αὐτὸ ἄλλο ἐν εἰδείων (ἢ εἰς ἀνάγκην) ἐν τῇ γεω-
γραφίᾳ*

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθηζέτο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον). Ἐσυν-
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. *Παραδοτικὰ δὲ εἶναι διφο-
ρήμερα βισανίαν ἀραβίαν, δὴν ξηραίνῃ. Διὰ τῆς
κεφαλῆς τῶν ἀγρόν. καλάνων. δύνανται δεσμεῖν καὶ
μεγαλῆς ἐκ τῆς ἀκροῦς καὶ φέρεται αὐτῶν.*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ά.). *Μετὰ τὴν αὐτοῦ τὸν π.ε. δρέπανον*
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) διὰ τὴν ξήρανσιν τῶν καρπῶν δὲν κατασκευάζονται
 ἔργα κτλ. ....

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο
 πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην
 θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. Συνεκεντρώνοντο. Εἰς τὸ ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμόν. ....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος οὗπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν
 δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά,
 θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν;
 Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; Ἀγρονομία
 μακρὰ: Στὴν δεματική δὲν ἐστὶν ἐνὶ τῷ ὠχρῷ ἐξ ἑνὸς
 ὁρεοσμίου. ἀποκατασκευάζον. ....

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνι-
 σμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
 σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον
 χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι; Ὑπῆρχεν ἀνεκαθεν.
 Εἰς τὸν τόπον μας ἀλώνει. διὰ τὸν ἀλωνισμόν τῶν
 δημητριακῶν. Ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ τοῦ ὠχοῦ.
 ἄχυρα ἐγένετο. Εἰς τὸ ἀλώνι. (ἐν μέρει δὲ ὠχρῷ). ....

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ
 συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς
 ποίαν θέσιν; Ὑπῆρχεν τὸν χωρίον. Εἰς περιχρῆσται.
 καὶ ἀνεκδοκῶν. πόνος. εἰς μέσῳ. καὶ αὐτοῦ.
 καὶ αὐτοῦ. ....

5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *τὸ ἀλώ-
νι ἀνέχε ἀνέχεαι. εἰς μίαν οἰκογένειαν.....*

6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; *Ἀρχεται
περί τῶ. τέττ. Ἰουνίου καὶ λήγει περί τῶ μέσ. Ἀγ.ίου*

7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *Ὁ.χ. εἶδος χωματάλων. α.*

Ἐπὶ κῆκλον. ἀκίνητος 5-6 μ. ἐπὶ τῷ ἐξωτερῶς ἀφωχυνάμενος :

Καὶ ὁ κῆκλος γύρω γύρω ἐξωτερικῶς πλάκες / ἐν μέρει δὲ ὑπάρχει

8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνος· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) *Ἐξήντησ. καθαρισμός. πῶν. ξηρῶν. κῆκλων. .*

ὁμοίωμα, πρόοικμα, ἐξωτερικῶς. παραστά. ἀγ. ἑλ.ων.

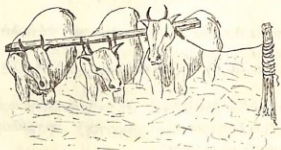
*Ἐπὶ αὐτῷ. ἐκχυλίσ. μ. κρῖν. κολλῶνι (κ. ὑ. λιν. ῥα) πηλῶν
φάρ. μέ. χρι. μαρμαρώ. εἰς καὶ μαρμαρῶν. ὁμοίωμα.*

9) Ἡ ὥς ἂνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; *Ὁ.χ. :.....*

10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

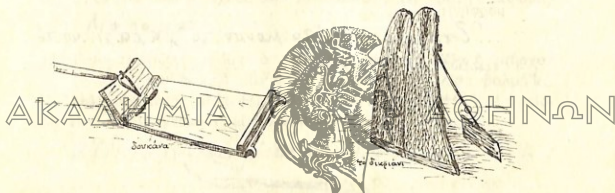
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νιστοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δυο μέτρων (καλούμενος σπηχερός,
στρουλαυρός, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλώνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλώνο-
στῦλον μετὰ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειᾶς,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλώνιστοῦ. Τὰ ἀλώνιζοντα ζῶα περιφέρονται συνδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειᾶς περὶ τὸν
λαιμὸν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

.....
.....
.....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐζευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουλκάννα, δικιράνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνθήεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά μὲ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἦλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; Ἐκφρασεῖσθε τὰ ὅσα ἐπιθυμεῖτε.

Δουλκάννα, χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐζευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

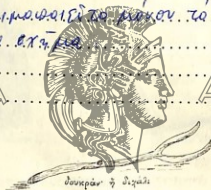
- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; .....

Ὁ ἀλωνισμός ἀρχίζει κατὰ τὴν 9^{ην} π.μ. καὶ δια-
κόπτεται πρὸς μίαν ὥραν πρὸς τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου.
α.ν. ....

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): .....

... Ἐργαλεῖα μορφῆς τοῦ μύκου. τὸ χαχάλι. ὡς τὸ
αὐτὸ πρὸς τὴν ἀκρότητα.
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ..... ΑΘΗΝΩΝ

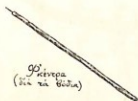

δουκράν ή διχάλι

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχυν ; ... *Ναι* .....

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα). *Ἐργαλεῖ-
α μορφῆς τοῦ μύκου. βουκέντρι. μήκους περίπου 1,50 μ. ἐξ ὧν ἔχον
(ὡς ἐξ. τοῦ σχήματος). 7* .....

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν . *Ἀέτη. ἐλ. γε. δούλα. ...*
ἔχινοντο κατ' ἡμέραν 7. ἐπ. 8. δαῦρες. ....

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)
Μάλαμα. ....

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με' ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνιστοὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνοῦραοὶ καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχαν βοδινὰ ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν
Ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με' τὰ εἰδικὰ του ζῶα. ....

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με' ζῶα καὶ με' ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρήσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με' χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με' ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθιδῶν κλπ.).....

κοπάνος στρουγγιῶδης

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνημα μικροῦ καρποῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; .....

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχυς, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; .....

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) *Σ. 1947. Τὸ ἔργον*

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... *Λίχνισμα. γαμα... Σ. ἔργον*
ον. πῶς λέγεται θρινάκι...

(*πῶς λέγεται θρινάκι*)

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμόν τοῦ ἀχύρου

Σελίς 25

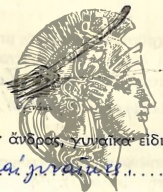
23)

Τὸ πρῶτον ἔχινεν πρῆξις ἀγωνιστικῆς μηχανῆς ἐκτό χωρίο μας
τὸ ἔτος 1947. Τὴν ἔφεραν ἐκτό χωρίο μας αὐτοὶ οἱ ἀδελφοὶ Σε-
ῶργιος καὶ Παράλαμπος Χριστιανὸς παραγόμενοι ἐν Πλασωννίου.
Ἐφοδοῦνται ἀπὸ δύο ἐργαζίας μὲ βράχυν ἀπὸ τὸ ἑωκίνο μέρος. Οἱ ἀδ-
ελφοὶ ἀπνοῦν ἐν ὁδοποιίᾳ ἐν τῷ ἑωκίνο ἀπνοῦν καὶ ἀπνοῦν
αὐτοῦ, ἀπνοῦν παρὼν ἀπὸ διάφορα κοίνα καὶ χωρίον τὸ ἑ-
κτο ἀπὸ τὸν παρὼν. Τὸ ἄκρον γὰρ ἀπὸ τὸ ἑωκίνο μέρος καὶ ἀπνο-
στικῆς μηχανῆς ὁ δὲ παρὼν ἀπὸ διάφορα μέρη ἀναρχῆς καὶ ἀπνοῦν
αὐτοῦ ἐν μέρει καὶ ἐν τῷ ἑωκίνο καὶ ἐξέρχεται ἀπὸ τὸ ἑωκίνο μέρος καὶ
μηχανῆς καὶ μωαίρε ἐν τῷ ἑωκίνο ἀπνοῦν ἀπνοῦν ἀπνοῦν.

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. *Ὁ σπυρματισμένος*
σωρό. ἔχει ἀχῆμα ἐπὶ μέσῃ. . . Δὲν καρφύεται. ἔφα-
ται ἐπὶ τὸν σωρόν. . . . .

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο. . . *τὸ ἐργαλεῖον σπύρι-*
ται τὸ ἀνέμισμα χέρει. . . θρινάκι. . . ἀφ' ἑαυτοῦ τὸ κα-
τωτέρω ἀχῆμα. . . . . (ῥ. ἐπὶ τὸ ἀχῆμα 8). . . . .

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνέμιζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
Λιχνοῦν ἄνδρες καὶ γυναῖκες. . . . .

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;
Ἀεὶ λέγονται κόντυλια. . . Ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ
τὰ κόντυλια μέτῳ βοτρίβην. . . . .

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δευτέρον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο .. 57 .....

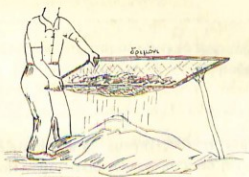
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνέμισματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμέναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

Μετ' αὐτὸν κοσκίνου

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ύλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρῶθρου· ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκι-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρη, δριμόνι, δριμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

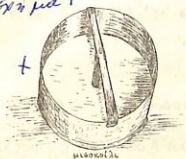
(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) *Κατὰ τὸ χίχινσμα αὐτομα-
τιζοῦνται τὰ καύχια π.χ. θ. ξέναι ὕλαι ἐξὸς κορυφῆς διὰ
βαρὺ θροῦ. Ἐπὶ αὐτῇ δὲ τὸν ἀκριβοῦς τῶν κοινῶν.
ἀπὸ τοῦ παρῶν χριτικισμοῦ οὐκ εἶναι ἐξίστην...*

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ;
Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυ-
ρὸς ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται
κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος
(θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς
τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ; *Μετὰ τὸ χίχινσμα σχηματίζο-
μεθα ὁ σωρὸς μ.ε. τὸ θρινάκι. Ἐπὶ τῇ κορυφῇ τῆς αὐ-
τοματιζομένης ἀπὸ τοῦ θρινάκι τοῦ θρινάκι.
Κατ' οὖν ἐμφορνίζονται ἐπὶ τῇ κορυφῇ τὸ θρινάκι.
Ὁ λιχνισμὸς γὰρ ἐκτελεστέον τὸ σωρὸν τὸν ἀέροντας
δύναται εἶναι ὁ θεὸς, ἐκτελεστέον τὸν παρῶν.*

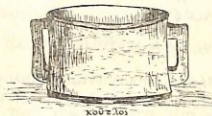
- 8) Ἄλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.)
εἰς τὴν ἀποθήκην.

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως
εἰς τὸ ἀλώνι π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια.
Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο
ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ
δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). *κατεβαλλεν ἡ*
δυναμις ἐν τῷ ἁλώνι ὅσον ἐμπερούς ἐν καρπῷ ὁ θυμαίους
μέμελεν ἡ τὸ μνηστῆρι τὸ ὄψιν κικροῦν ἐξ ὀκάδας
(αὐτὸν δὲ ἰσοφ. χειρ.) ἐξ ὁπρῶν ἡ τὸ ὄψιν κικροῦν
ἀνῆμα + (τὸ μνηστῆρι δὲ ἰσοφ. αὐτὸν)

μικροκοίλε

κουτίλος

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλευριάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρῇσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) *κατεβαλλεν ἡ δυναμις ἐν καρπῷ ὁ θυμαίους*
ἀγροφυλακιάτικο καὶ γυφτιάτικο καὶ ἀλευριάτικο
παλαιότερα μέτρα δημητριακῶν (τὸ μνηστῆρι 2)
γυφτιάτικο ἀλευριάτικο περὶ ἐξ ὀκάδας

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνθηκὰς) *ἡ ἀλευριάτικο ἐξ ὀκάδας ἐν μετὰ τῆς καρπίας*
ἐξ ὀκάδας καὶ ἐν μετὰ τῆς καρπίας ἐξ ὀκάδας

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι . Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; ..τό. ἀ. ε. ρ. ο. ν. .. ἀ. ν. ο. θ. η. κ. α. ε. ρ. ο. .. ε. ἰ. ἀ. π. ο. -
δ. ἰ. μ. μ. (δ. χ. ε. ρ. ἰ. ὁ. ν. α.) .. σ. ε. ρ. η. κ. α. ι. α. ν. ἡ. ρ. ἰ. κ. α. ς. τ. οῦ. ὡ. α. ρ. α. γ. η. χ. οῦ

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογία τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Μετὰ τὸ ἀλώνισμα ἡ διαλογία τοῦ σπόρου ἐγένετο με-
τὰ τὸν θερισμόν.

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογία τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμόν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

ὅχι

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσῳ χρόνῳ ; ...

Δ'. ΕΤΗΣΙΑ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Κατὰ τὸ Μεγάλο Σάββατον τὸ ἑρᾶν γίνεται.
τὸ καύσιμο τοῦ Ἰούδα

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; .....

Μόνον τὸ Μεγάλο Σάββατον μετὰ τὴν θύραν τοῦ
ἀλλ' αὖ ἐξ αὐτῆς εἰς τὴν ὥραν τοῦ δρόμου (καὶ καί-
γεμεν : Τὸ Ὁρδαῖους.)

2) Πώς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ; ...

Τὴν πυράν ἀνάπτουν τ.α.ιδ.αὶ καὶ ἡλικιωμένοι.

2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναι, ἀπὸ ποῖον μέρος ; .....

Συλλέγουν τὰ ξύλα τὰ παρὰ τῆς γειτονίας ἀπὸ τὰ εἰσὶα του

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Καθένα ἀπ' αὐτῶν ἀναγκάζει τὰ δικά του ξύλα καὶ μέλη
αὐτοῦ καὶ δὲ μ.η καὶ γ.η καὶ ε.η εἰς ἓνα θωρόν καὶ
ὅλα μαζὶ εἰσάγει τὸν θωρόν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ζόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα .....

2) Πηδημάτα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) ..... Π.χ. .....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφήν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

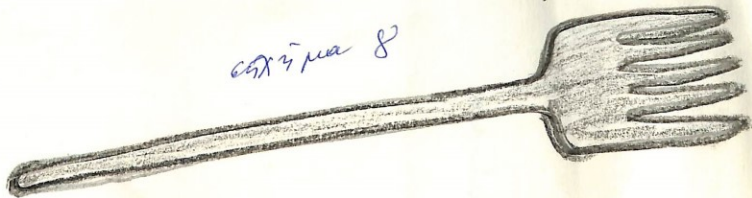
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σελis 26 2)

6x2 μα 8

Σελis

AKAΔHMIA

22

14)

ACHNΩN

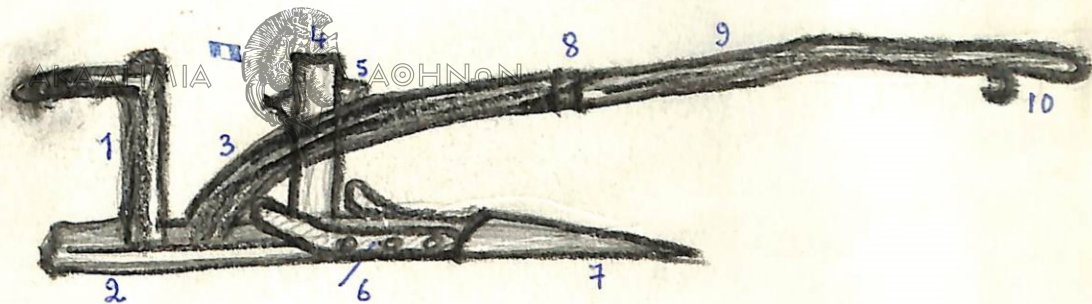
6x2 μα 4

Σελίς 4

3)

6 σχήμα 1

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΒΟΛΙ ΓΡΗΝ

Τό ἐνὶ ποτὶ Ξυλίνου
ἀρότρον.

Σελίς 4

- 2) Τό κρυμμοσιούμενον παλαιά ὀμοίαιε ἀσότη' εἰρωῖδα εἰκο-
 νήζόμενα μέ τό νά μεθευ ἀριεγροί. Ἡ διαγορά του εὐνέουτο εἰς
 τό ὅτι τό κρυμμοσιούμενον ἔτο πομπηαυρό εἰς τή γούρα μέ
 τό αἰραῖον πομπάει ὀνομαζόμενον αἰρονα βαρύν' καί εἰς πα-
 ρούτα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

вхѣма 2

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

вхѣма 3

Σελίς 10 3)

β) 1) Βουκέντρι: Αποσπάζεται από μίαν ράβδον διαμέτρου 15 έως 20 χιλιοστών κ. ξοδύνει μήκους περίπου 2 μέτρων. Εξ τῆς ἀριστερῆς αἰτίας γέρει παρτίδα (πυρρί) διὰ τὸ πνεύμα τῶν βοδῶν. Εξ τῆς δεξιᾶς μέρος αὐτοῦ γέρει ἑλλαιοειδὲς σίδηρον διὰ τοῦ οἰσίου ὁ πυρρὸς παδαρίζει τὸ ἄροτρον ἐπὶ τὰ πέματα καὶ τὰ χορὰ ρίπτει κ.τ.π.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σελίς 10

β) 2) Βοδό ουρο: Αποσπάζεται ἀπὸ χονδρὴν αἰτίδα ἐκφυμένης μήκους 2 μ. καὶ πλάτους 20 ἐκατοστών.

Σελίς 10

β) 3) Σιαχίδα: Αποσπάζεται ἀπὸ ἑνα ξύλον (οὐρεῖα) μήκους περίπου 80 ἐκατοστών πυκνὸν καὶ εὐκρινὲς ἐν τῷ πλάτι μέρος γέρει τὸ σίδηρον τμήμα. Ἀπὸ τὸ ἑνα μέρος κρημνισομένη διὰ τὸ σιαγμένο καὶ αἰσθό τὸ ἀντίδρον κρημνισομένη ὡς ὠχρεῖα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

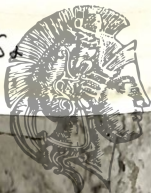
Γιαπέρη

Guaxida

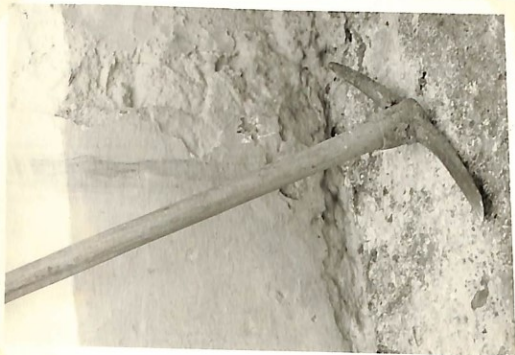
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Βοχουόνος

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

μαθη

ΑΘΗΝΩΝ

βελγίδι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Δρεπάνων

ΑΘΗΝΩΝ

χρῆς δρεπανιῶν

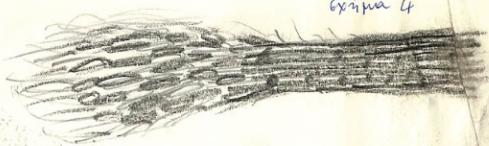
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

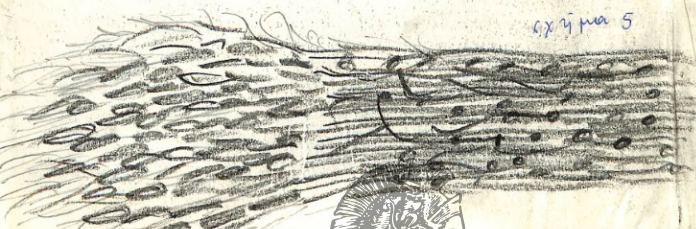
ΑΘΗΝΩΝ

χειροχρήν δρανιού

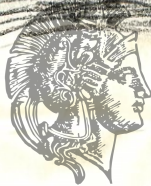
Εχίμα 4

Εχίμα 5

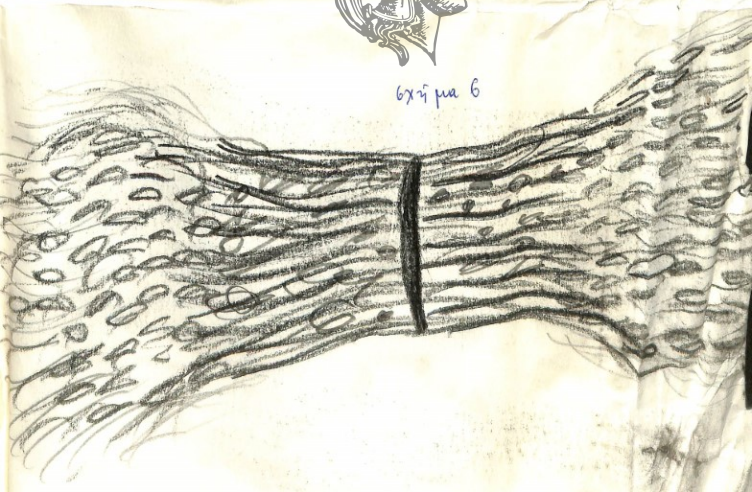

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Εχίμα 6

[illegible]

απογεύματα της γενικής ήσαν άριστα.

Οι ναύτοι μας όμως άπομα έχανόντο συστηματικά ναυτιλίας
έφευχαν μηχανές δερμιού και άλυσίματα των δι-
μηχανικών και χρησιμοποιούσαν τα σκαφά μέσα έ-
κείχοντο δύο τρέι μίλλες στο λιμάνι του δόκου. Είχαν
τό δρεπάνι για το δένωμα, το βορό σφυρο σού τοι έσφηναν
βόδια ή μουλάρι για το άλώνωμα, το χαχάρι (δίχαλι) και
τό δρεπάνι για το χέχωμα (άνωμα), το γυνάρι, το βο-
λόνι και τό υόβινο για τή διάφορή του παρσού αωό
ε' άχυρο.

Το 1947 ήρθε ή πρώτη άλυσίμη μηχανή και μετά λίγα
χρόνια τό 1956-1957 ή δερμιτική και έτσι τό άλώνι έφυ-
γε ήδησαν. Ο άνθρωπος μέ τό χειρουργό αλές μηχανές
περδίξε χρόνον και δύναμι και έργον και ή ήγη του
παραπό αίνου. **ΠΑΡΑΔΗΜΙΑ** **ΑΘΗΝΩΝ**
έφυγε ή αωασχοήδης.

Και εσόν τομέα της έλαιωσής ή ήγη στο χωριό μας
έωτό ή έξέλιξε όσον άγορά τή έλαση του έλαιου αωό τό
έλις. Παρακά είπαν τό γάρμωρινε σού είπαν τό σκαφά
ξύλινο σκευήριο και τό έτος 1890 παρα έρωτον σιδερένιο
σκευήριο. Το έρωτο έλαιωσής με έδραση τό σκευήρι-
ο ήρθε τό 1940, αλλά έλαιωσόνδουσαν έσοί άρμενά χρόνια
χειωσούν οι γάρμωρινε. Τώρα και άρμενά χρόνια δεί
είναι παρόλον έλ χούδιν και μόνον έργοτάβια έλαιωσής
έξέλιγαν.

Εσόν τομέα της άμμοσπορίας έτομε διαφορά έωτόν
μέσα παρμωρίας και οί έδω της άμωσής σού παρμω-
ρια. Παρακά (έτομε διαφορά ή) και μέχρι σού λίγα χρόνια
τό άμωσής έωτά σόντο μέ τό σκαφά. Τώρα έχει γονι-
δή σού ή ήγη του σκαφικού μηχανήματος. Οι ναύτοι μας

